

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre . . . 6 frt. — kr.
Fél évre . . . 3 „ — „
Negyed évre . . . 1 „ 50 „
Egyes szám ára . . . 6 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos 1 garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyilttér“ rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltetnek.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ-HIVATAL:
Kézdi-Vásárhelyt: Csik-Szeredában: Székely-Udvarhelyt:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre szerkesztő lakásán.

Dr. Kádbó Ferenc szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetmények, nyilttérek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadtatnak.

A rendőrség jogköre.

(T.) Sok mindenből jogi kérdést csinálnak az emberek. Elég egy embernek könnyelmű indítványa és a cifrábnál cifrább perek készen vannak. Csak a bíróság tudná megmondani, hogy mi mindenféle észnélküli perek fordulnak elő s legkivált azért, mert egymást hecsezik bele az emberek. Most pl. a budapesti zavargások alkalmával egy eset merült fel, mely, a mint halljuk, Thaisz Elek kapitány ellen lenne megindítandó egy budapesti, körüti kávék által. Miután pedig ez a pör a vidéki városok rendőrkapitányait és kávéseit is, de még a nagy közönséget is érdekelheti, talán nem árt, ha foglalkozunk vele egy kissé.

Thaisz Elek ugyanis egy nagy körüti kávéházat kiürített, mert a zavargások egyik estjén hirül hozták neki, hogy ott mintegy négyszáz ember van csoportosulva. A kiürítés a kávésnak kárával járván, valaki azt a tanácsot (!) adta neki, hogy miután Budapesten ostromállapot nincs, törvényeink pedig békés polgároknak az összejövetelt nem tiltják meg, Thaisz kapitánynak a kávéházat, miután abban a polgárok békésen viselték magukat, kiüríteni joga nem volt. Következik pedig ebből az, hogy: mert a kávésnak Thaisz ezen önkénye (?) kárt okozott, a kávék Thaisz ellen kártérítési keresetet indítson.

Ime, egy rettenetes tévedésben

levő kártérítési kereset, hecsez képében. Nem is foghatott meg másban, mint egy könnyelmű agyban. És a fővárosi lapok még hozzátesszik: „Jogi kérdés, mely a rendőrség jogainak meghatározására lesz hivatva.“ Merjük pedig állítani, hogy az igen t. fővárosi lapok azon része, mely a rendőrségi jogok meghatározását most és ettől várja, az az ő reményeivel meglehetősen elkésett, mert rendkívüli esetekben rendkívüli intézkedésekre, melyeket a törvények meg nem határozhatnak, mindig volt joga a rendőrségnek. Csoportosulások megakadályozása, utcák, hidak elzárása; tűz esetében a szomszéd tető leverethetése stb. Már pedig, ha a rendőrségnek utcákat és hidakat szabad elzárni, ha a közlekedést a budapesti lánczhidon meg lehet akadályozni, ha a legjáratabb utcákat el lehet zárni ezer és ezer közlekedőnek, száz és száz üzletnek a kárával, — már t. i. ha a rend úgy kívánja: szeretnők tudni, hogy zavargások idejében miért ne lehetne egy kávéháznak összecsoportosult közönségét feloszlatni, plane ha gyanu van reá, hogy a csoportosulók közt számos rendzavarók is vannak? Mert az, hogy csendesen viselték magukat, még nem argumentum arra, hogy szétosztatásuk nem volt jogos. Hát a tolvajt például csak akkor lehet elcsipni, mikor lop, hanem a lopást megakadályozni nem lehet? A rendzavarókat csak akkor lehet szétűzni, mikor

már rendet zavarnak, amde a rendzavarást megakadályozni nem lehet? No ez ugyan egy rendezett államban furcsa rendőri fogalom lenne.

Ki áll arról jól, hogy ama kávéház közönsége közt nem voltak bujtogatók, avagy rendzavarásra csoportosulók? Ha például a kapitány azzal fog előállni, hogy neki jelentés tétetett, miszerint ama kávéházban számtalan egyén pusztán a rendzavarás okáért jött össze s így neki kötelességében állt a szétosztatás: melyik bíró mondaná azt a kapitánynak, hogy jogtalanul, helytelenül cselekedte? Hiszen az magával a józan észszel ellenkezik. Mert van egy kávék, kinek a csoportosulásból haszna van, hát meg kell engedni a csoportosulást. Ez ugyan furcsa jogfogalom lenne.

Hát csak azért mondjuk. Sok mindenféle észjárás van a világon, de nem mindenféle észjárásnak a tanácsát lehet elfogadni.

A horvát kérdés. A horvátországi czimersértés miatt több napi miniszteri tanácskozás volt ő felsége elnöke alatt. E tanácskozások eredménye az lett, hogy gróf Pejačević bár lemondott s ő felsége a lemondást elfogadta; a czimerek magyar és horvát felirattal ugyanazon helyre visszahelyeztetnek. Reméljük, hogy a horvát atyfiaknak elmegy a kedvük azt ismét letépni.

Zalaegerszegen f. hó 24-én este nyolcz órától 12-ig 800—1000 főből álló, két részre osztott tömeg megtámadta az izraeliták lakásait, emeleti lakásokra is ez-

rével hullott a közép, az ablakok százával, rámostól összetörve, szobajutók, boltok felfeszelve, kirabolva. A város vandál pusztítás nyomait mutatja. A támadók városi polgárok, mesterlegények és nagyszámú becsüdtetett falusi, fejszével, vasvillakkal fegyverzett földművesekből állottak. A támadás oka az, hogy egy izraelita megszúrta egy keresztényt késsel, vagy hegyes fával. A zsidóság kétségbeesetten tekint a jövő elé és alattomban menekül. A Kanizsáról oda vitt század katonaságot szétverték. A várból a rabokat ki akarták szabadítani, de hogy a nép dühe csillapuljon, a foglyi antiszemiták szabadon bocsátattak. Egy embert agyon szurkalt a katonák. 9 katona megsebesült. F. hó 25-én ismét egy század katona érkezett, kik az elfogott mesterlegényeket akarták a megyei börtönbe kísérni, mire a nép középével felélt s megkezdődött a harc a nép és katonák között. A katonák és rendőrök visszavonulni kényszerültek, a foglyok szabadon bocsátattak s megkezdődött az adáz rombolás oly elkeseredettséggel, melyhez hasonlótól őrízze Isten hazánkat.

Gróf Chambord francia trónpraetendens f. hó 24-én reggel 7 ó. 22 perczkor meghalt.

A földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter a következő körrendeletet intézte valamennyi közigazgatási bizottsághoz és kir. erdőfelügyelőséghez, a véderdő-, futóhomokon és föltétlen erdőtalajon álló erdők felújításának vagy beerdősítésének ellenőrzése, az erdősítési munkálatoknak elrendelése és a káros legeltetésnek betiltása ügyében. Az 1879. évi XXXI. törvényekben foglalt erdőtervény 2., 4. és 5. §-ai értelmében a véderdők, futóhomokon álló erdők és a szántóföldnek, rétnek, kertnek vagy szőlőnek állandóan nem alkalmas föltétlen erdőtalajon álló erdők föltétlenül fentartandók s illetve a kiirtott vagy kivágott területek legfőbb 6 év alatt újra erdősítendők. A törvény ezen rendelkezése, mely meg egyfelől a közérdek által követelt erdőfentartásnak elengedhetlen föltételeit foglalja magában, másfelől

A „Székelyföld“ tárczája.

A sehonnai.

— Beszély. —

Irta: Gödri Ferencz.

(Folytatás.)

Béla fölébredt, föluggott erre ágyából s kinyitotta az ablakot; nagy hőséget érzett a szobában. Izgatott volt, gondolatok kuszáltak, agyában valóságos chaos. Künn minden csendes volt még, csak néhány szakitotta meg kutyaugatás, vagy kakas-kukorékolás az éj csöndjét. Kelet felől már világosodott. Magára öltötte ruháit és sétálni kezdett a szobában, mialatt lassanként virradott. Most hirtelen egy eszme ragadta meg s gyorsan fölnyitva bördődjét, vásznat, rajszekőket vett elé és az ablakmélyedésben elhelyezkedvén, rajzolni kezdett. Rajzolt, rajzolt, és úgy belemélyedt munkájába, hogy mikor föluggott vászna mellől, már a reggeli ideje volt, már életre ébredett rég az egész tájék. Gyorsan rendbeszedte magát, vásznát gondosan elrejtette és sietett a nagy ebédlő terembe, hol Ágota kisasszony már épen a reggeli kiosztása körül forgolódott. Az öreg Gábor ur is már ott ült ősi karosszékeben kényelmes hálókabátban s aranybojtos házi sapkával fején.

Szívélyes fejbőlintással fogadta Bélát, mint mindig s kezét nyújtotta feléje nevetgélve. — Hehehe, édes öcsém, mondja csak hány mértföldnyire is van mi tőlünk a — Merkurius ... mert Mari tudja ám! Nagy csillagász lett belőle ...

Aztán Elemér szólította fel Bélát, nem lenne-e hajlandó reggelizés után egy kis sétalovaglast tenni vele. Változatosság kedvéért átgázolhatnának még a Maroson is, körülnézni abban a faluskában, ott — a hol — a hol — Zágoni Erzsikeék laknak.

Leültek végre egy padkára, honnan szép kilátás nyílt a kastélyllyal szembe, meg az előtte tarkázó virágágyakra s itt aztán megeredt a nyelvük. Elábrándoztak szerelemről, szép jövőről, örök boldogságról, földi mennyországról, míg közbe nem kiáltott a legvastagabb próza, — az ebédre hívó csegettyű hangja.

Hanem ekkor már megállapodásra jutottak; tisztában voltak terveikkel. Nagyon könnyű lesz minden ... (Sárl szoba sem jöhet.)

Béla holnap röviden megkéri kezét Marinak s azzal minden rendben van. — Elemér úgy ismerte atyját, mint a ki holmi kicsinyes társadalmi előítéletektől nem engedi korlátoztatni magát.

Bizonyára csupán gyermekei boldogságát fogja szem előtt tartani és nem az üres hiu fényt vagy nevet. — Pompás menyegzőt csapnak s aztán, boldogok lesznek, míg a világ ...

Ugy örült a két jó barát ennek a gondolatnak! — No de majd holnap! ...

IV.

Az öreg Gábor ur egyedül ült szobájában. Az ablakredőnyökön átszűrődött napfény, melynek hátat fordított, épen ősz fejére sütött, csillogtatva rövidre nyírott ezüst-fehér hajszálait, de gyöngén világítva meg pirosas jámbor arcát, melyet szintén rövid fehér szakáll és bajusz övezett. A hirlapokat forgatta, mikor Béla nyugodt arccal, talpig fekete ruhában belépett hozzá.

— Ah kedves öcsém — fordult feléje az öreg, maga mellett földre boosátván le az ujságot — mit jelentsen ez az ünnepi ruha?

— E pillanat életbevágó komolysága kívánja azt meg — volt a felelet.

— Hm. — Gábor ur kezdett figyelni; egyet rántott székén s majd elnyelte kérdő tekintetével az előtte álló fiatal embert.

— Hidasy ur, — szólalt meg percnyi szünet után Béla — én úgy állok itt most

ön előtt, mint egyetlen leányának, a szép Marinak — kérője! ...

Gábor ur csak szemet mereszt, száját tát; torkán akad a szó a meglepetéstől.

— Kérő?! ...

— Mari szeret engem ... én imádom őt! ... mi boldogok leszünk Hidasy ur ...

— Az öreg, noha különben szokása volt hamar beleegyezni bármibe, most mélyen hallgatott. Soha ilyen „kurtán-furcsán“ nem beszéltek vele. Béla félve, remélve esdekelt válaszáért:

— ... igen fontos momentum ... tölem nagy vakmerőség ... és mentségemre is csak annyit hozhatok fel —: mi szeretjük egymást — mi boldogok leszünk! ...

— Már szeretik is egymást? ... szeressék hát ... Jól van, — kezdé az őz Gábor ur tompa hangon ... De ilyen hamar, ilyen egyszerre ... meg kellene gondolnom ... hm, — azonban — ha leányom is úgy akarja: legyen! Semmi kifogásom ellene. Ön barátom derék embernek látszik, — de — azt még eddig sem tudom, hogy tulajdonképpen hát kicsoda is ön? Hová való, vannak szülei, rokonai? ... Én csak annyit tudok, hogy Elemérnek jó barátja.

(Folytatása köv.)

a magán gazdaság érdekében is föltétlenül szükséges, s mint olyan intézkedés, mely a közjó előmozdítása mellett a magán erdőbirtokosok egyéni érdekeinek biztosítására is szolgál, minden körülmények között a legszigorúbban teljesítendő. A káros vagy hibás erdőkezelés hátrányainak, valamint az illető erdőbirtokosokra ezért nehezedő erdőrendészeti büntetéseknél lehező elhárítása végett és figyelemmel arra, hogy hivatalos körutaim alkalmával számos elszomorító tapasztalatból arról kellett meggyőződnöm, miszerint sok magánerdő birtokosnál az erdőesítési munkálatok a felújítás teljes sikerének kockázatátásával elmulasztatnak s még a föltétlen erdőtalajon álló oly erdőekben is, melyekben már maga a kihasználás sem felelt meg a legszükségesebb szakbeli kelleknek, a legeltetés vagy más hasonlóan káros időközki használat gyakorlati: szükségesnek tartom, hogy a közgazgatási bizottságok és a kir. erdőfelügyelőségek az erdőtörvény életbe lépése után keletkezett vágásokat, irtásokat és más módon képződött tisztásokat a véderdő, fűtőhomokon és föltétlen erdőtalajon álló erdők közé sorozandó területeken, a törvény fennebb intézett általános rendelkezése alapján, semmi különbséget sem téve arra nézve, vajjon azok a 17. §-al tartozó vagy egészen magánbirtokosok tulajdonát képezik-e, addig is, míg azokra nézve a törvény által kitűzött 6 évi, vagy esetleg külön erdőrendészeti itélettel megszabott rövidebb beerdősítési határidő letelnie, gondos figyelemmel kísérik s a mennyiben azoknak állapotát akár a természeti viszonyoknál fogva, akár a helytelen kezelés s esetleg káros időközki használatok miatt olyannak találják, mely mellett a beerdősítés sikere, a munkálatok megkezdésének további elhalasztása, avagy a káros használatok meg nem szüntetése esetében kétséssé válhatnak, azonnal közbelépjenek, s a birtokosokat előre is figyelmeztetve a törvény szigorára, a szükséges munkálatok teljesítését haladéktalanul elrendeljük. Kivánatosnak találom különösen, hogy a kir. erdőfelügyelő és a közigazgatási erdészeti bizottságoknak azon tagjai, kik a f. évi 28.487. sz. rendelet értelmében a véderdő kijelölése végett a törvényhatóság erdőségeit bejárják, a törvény életbe lépése után keletkezett mindenemű erdőten területek lehető gondosan megsejmeljék, s azon eseteket, melyekben az okszerűtlen kezelés és használat s különösen az ujra erősítést veszélyeztető káros legeltetés agályokra ad okot, a szükséges tilalom elrendelése végett a közigazgatási bizottságoknak bejelentsek. A tilalom, a legeltetést és más hasonló módon káros használatot illetőleg a föltétlen erdőtalajon, véderő és fűtőhomokon talajon álló erdőkre nézve, az erdőtörvény 4. 5. és 7. §-ai alapján, a törvény azon határozott rendelkezéseire való hivatkozással mondandó ki, melyek a megjelölt talajminőséggel bíró erdők fentartását föltétlenül megkövetelik, s melyekből ennél fogva önként és minden kételet ki zárólag következik, hogy a törvény végrehajtásánál minden olyan cselekmény vagy használat, mely a most idézett határozatokkal ellentétben áll, idejekorán megszüntetendő. Utasítom ennél fogva (ezimet), hogy a vágások s más beerdősítendő területek legeltetését, a mennyiben az a talaj termőképességének megmaradását s illetőleg a felújítási vagy beerdősítési munkálatok sikerét veszélyeztethetné, ezen rendeletem alapján különbség nélkül arra, hogy a kérdésben forgó erdőterület az erdőtörvény 17. §-ában megnevezett, avagy magánerdő birtokos tulajdonához tartozik, azonnal tiltsa meg; a beültetés megtartására szigorúan felügyeljen; a kiadott tilalom vagy rendelet áthágásával erdőrendészeti áthágást elkövető birtokos büntetésére pedig a fenfor-gó viszonyok és a illetés áthágás mértéke szerint törvény 48., 51. és 53. §-ában foglalt büntetéseket alkalmazza.

A nemzetközi határrendező bizottságból.

(A bizottság egy tagjától.)

Csik-Szereda, aug. 8-án.

(Folytatás.)

30-án reggeli 9 órakor megérkezett Beldi és Jonescu, egy órával később a főispán is Lázár Domokos kíséretével, kit az Isten áldjon meg, hogy egy kis szórakozást szerzett. Jonescu alig érintkezett a két generállal s már tudtuk, hogy az időközben elenyészett tikosi kérdés újra fel-elevenítették; pedig annak az 1792-ki bizottságnak is csak volt annyí esze, hogy ha az általuk vitatott vonalt vette volna fel munkálataiba, a közbeeső Iványostetőt egyik oldalon a határ megjelölésére ki nem hagyja, azaz nem azt mondotta volna, hogy a Hossz-

szuhavas és Flora közötti nyakon át a Tikosforráshoz, hanem azt, hogy az Iványostetőt és Hosszuhavas közötti nyakon át a Tikos forráshoz vezet a határvonal. Hanem hát nem oda Buda! D. u. 5 óráról 8-ig ülést tartottunk, melyen a Borszékbén megállapított elvek jegyzőkönyvi szövegezésé fogadtatott el. 31-én d. e. Gyimesben hasonlóképp ülést tartottunk, melyen a Tölgyestől Gyimesig vonuló határkérdésekre vonatkozó vélemények szövegeztettek, megelőzőleg pedig a tisztázott jegyzőkönyvek 2 példányban hitelesítették, s minthogy én francziául irtam alá nevemet, majd valamelyik ösünököm tisz. elevellel emlékezik meg képzettségéről. Pedig ha tudná!

Mint megtörtént dolgot, fel kell említenem, hogy a főispánnal d. e. 9 órakor kátrányban fűrdöttünk meg, és ez Gyimesben nem is valami különös. Ugyanis azon időben, midőn mi fűrdöttünk, a petroleum-tisztázó gyárból a kátránysalakat kibocsátották a Tatrosba s én először a főispánnal, azután magamon észleltem, hogy valami biga- vagy vérszivő-féle állomány meg-rakott; némi irtózáttal le akartam seperi magamról, mire a két karom és mellem olyan lett, mintha kátrányba mártottak volna. Tyű, a ki áldója van! hát ez micsoda? Szagáról és a mindinkább sűrűsödő fűrdő-keverékről felismertem, partra ugrottunk, de már későn, mert a szappan mellett a drasztikusabb fővenykura sem segített s így most már, a mig levásik, óvakodunk minden tüzes embertől, nehogy belénk akadjon.

Fűrdés után újból ülést tartottunk s ekkor oláhországi barátaink — nem tudhatom, minő informatio után — azzal állottak elő, hogy Gyimesben a vesztegkert, a pénzügyőri lakás a kerttel együtt, továbbá a vesztegintézeti iroda az ő területükön van, szóval: hogy a tatrosi nagy hidig az ő tulajdonuk. Vitatkoztunk a kérdés felett, kitől, hogy lehetett, azután szemlélt tartottunk, s bár ezen alkalommal a két kapu közötti semleges területen megtaláltuk a régi palánkok törzseit, mit sem ért. Az 1792-ki leírás szerint a határvonalon árok ment be a Tatrosba egész azon helyig, hol szemben a Csülemérpatak beömlik, s mert a pénzügyőrök kertjében 1878-ban az erdőtmenyek építése alkalmával egy árok húzatott volt; ezt tartották az 1792-ki ároknak s ebbe ugy beleállottak, hogy nem lehetett megretírtatni. A boszuságtól főfájás ért utól mindnyájunkat s alig hogy ezt kipihentük, már ismét azzal állottak elő, hogy miután nekik térképük nines, egyet sem lépnek tovább, ha nem adunk. Beldi rögtön táviratot menesztett a belügyminiszterhez, s minthogy e kérdést még Kolozsváron az elindulás előtt is felvetették volt, arra megkaptuk a választ aug. 1-én, mi abból állott, hogy egy példánynak vágassék le a határszélre vonatkozó része és az adassék át, mi aztán azonnal végre is hajtattott.

(Vége köv.)

Háromszékmegye közigazgatási bizottságának augusztusi havi ülése.

(Vége.)

Nádory Nándor kir. mérnök a közlekedési ügyek mult havi állásáról szóló jelentését a következőkben terjeszti elő: A brassó-ojtozi államut állapota mindenütt jó, csak néhány hid van omlófélben Lemhénynél, melyeknek gyors felépítése iránt azonban az államépítészeti hivatal már intézkedett. A maksai utmesteri szakaszban az év folytán építendő műtárgyak János Dávid vállalkozónak már kiadattak. A kavicsszállítás az egész utvonalon eddig lassan haladt. Nagy Károly és Gábor Imre vállalkozók július végéig 522 halom kavicot szállítottak; jelenleg erősebben foly a szállítás és van remény, hogy némi késedelemmel bár, de a felülvizsgálatig mégis készen lehetnek a szállítással.

Nem ugy áll azonban a megye által elvállalt kavicsszállítási ügy. A megye, mint vállalkozó, az állammal kötött szerződés szerint folyó hó végéig 1210 halom kavicot tartozik szállítani, eddig azonban még semmit sem szállított. Csak a még tavaly szállított köből 147 halom lett felapritva, azon felül 311 halom kő van az utra kiszállítva, s ennek is nagy része még tavalyi szállítás. Az idén szállított kő pe-

dig miután a szállítás minden felügyelet nélkül történt, rossz minősége folytán el nem fogadható; majdnem csupa rossz, puha fővenykövet hordtak. A megye ennél fogva folyó hó végéig, tehát 10 nap alatt még 1063 halom kavicot tartoznék kiszállítani, a mi teljes lehetetlenség.

Dr. Antal Mihály megyei főorvos jelentéséből közöljük a következőket. A megye egészségi állapota a lefolyt július hónapban nemcsak kielégítő, sőt igen kedvező volt. Örömmel konstatálhatja, hogy egy néhány légzőszervi hurutos és lobos bán-talmon és egy pár hagymáz-eseten kívül semminemű kór nem észleltetett. A megyei „Ferencz József“ kórházban ápolatott e hó folyamán alatt 30 férfi, 13 nő, összesen 43 beteg; ezek közül elbocsátottak gyógyulva 12, javulva 6, gyógyíthatatlannal 1, meghalt 1; gyógykezelés alatt maradt e hó végéig 15 férfi, 8 nő, összesen 23 beteg. Műtét egy fordult elő.

Az állategészségi állapotról vonatkozólag jelenti, hogy egy takonykórós ló leszurattott, 3 darab szarvasmarha lépénében, ezenkívül pedig néhány községben több darab sertés antraxban elhullott, melyekre nézve a kellő intézkedések megtéetettek.

A folyó ügyek közül megemlíti a következőket:

A Kézdi-Vásárhely és Bereczk közti országutnak Szászfalu, Nyujtód és Lemhény határában eső szakaszai az utóbbi időben majdnem járhatatlannaká válván, azok jó-karba hozásáért felterjesztés intéztetett a közlekedésügyi miniszteriumból. Ez utszakaszok haladék nélküli kiépítése annál szükségesebb, mert ezek ugy hadászati, mint kereskedelmi szempontból nagyon fontosak.

A Seps-Szentgyörgy s Kézdi-Vásárhely területébe eső megyei utvonalak kijavításának ügye élénk vitát idézett elő. A vita tárgyát az képezte, hogy az illető városok kényszeríthetők-e ezen megyei utak kijavítására, holott a községeken átmenő megyei utakat a megye szokta jókarba helyezni. A vita a közigazgatási bizottság azon határozatával végződött, hogy a polgármestereknek egy már régebben hozott határozat értelmében felelősség terhe alatt meghagyatott ezen utak mielőbbi kijavítása.

Azon visszaélések és zaklatások ügyében, melyeknek egy idő óta Háromszék lakóai Brassó város vámszedői részéről ki-vannak téve, hogy t. i. a Háromszékből a vasuti állomásra vagy általában a vámsorompón kívül eső területre szállított s eladott gabona, fa s egyéb áruk után is vámot szednek, utasítottak az alispán, hogy e visszaélésekről értesítse a brassómegyei alispánt s hívja fel e sérelmek mielőbbi orvoslására, mert különben Háromszékmegye törvényhatóság kénytelen lesz a miniszteriumnál keresni orvoslást.

Hosszas és élénk vitát idézett elő a Sorbán J. panaszára Seps-Szentgyörgy iskolaszéki elnöke ellen folytatott vizsgál-lat ügyében hozott alispáni határozat. Sorbán az iskolaszéki elnököt az iskolai pénzek hűtlen kezelésével és sikkasztással vádolta. A pénztár megvizsgálásakor teljesen alaptalannak bizonyult a sikkasztás vádjá, miért is az alispáni határozat az iskolaszéki elnököt minden tekintetben fölmentendőnek mondja ki. A közigazgatási bizottság oda módosította a határozatot, hogy a kereszttülvitt vizsgálat a sikkasztás vádjának alaptalanságát beigazolván, a panasz ezen részére nézve iskolaszéki elnök teljesen fölmentetik s minden további eljárás ellene beszüntetetik; mivel azonban a vizsgálat alkalmával az is kitűnt, hogy az iskolai pénztárt nem a pénztárnok, hanem az elnök kezelte, rendes pénztári napló nem vezetett, továbbá, hogy az iskolai pénzek a városnak más, az iskolaiakkal össze nem függő szükségleteire is fordítottak: a vád ezen része további eljárás végett a fegyelmi választmányhoz utasítottak.

Indítvány a „Madéfalvi Emlék“ ügyében.*

Csikmegyében az utolsó évtized alatt lelkes fiatal emberek buzgalma folytán gyakrabban napirendre hozatott a madéfalvi vértanúknak emelendő emlék ügye, a nélkül azonban, hogy az eddig a közönség körében méltó pártolásra talált volna, avagy csak tovább megbeszélésre is adott volna alkalmat. A műkedvelői előadások, felolvasások és társas összejövetelek, melyek e célra időnként rendeztetek, hol több, hol kevesebb anyagi eredménnyel jártak ugyan, de ez soha sem volt a kegyeletes

cél vagy a közönség érdeme, hanem a mi szegényes társadalmi életünk, melyben hiányozván mindennemű szórakozás — a közönség készséges örömmel ragad meg minden alkalmat, mi a szórakozás iránti szellemi szükségletét kielégíteni ígérkezik; hogy minő czímen, minő kegyeletes cél érdekében kínálkozik rá nézve e szórakozás, az neki tökéletesen mindegy. Sőt, ha tudomást is vesz arról, hogy az ily társas összejövetelek egy oly eszme létesítésére akarnak szerény eszközül szolgálni, melynek megvalósítása éppen a csikmegyei közönségnek első sorban erkölcsi kötelessége: akkor oly kellemes alkalomnak tekintti ezt a közönség, hol belépti jegy árában a kitüntetett cél iránti minden további kötelezettségét is leróhatja egyszer és mindenkorra, nemcsak, de megváltottnak hiszi még azon természetes érdeklődést is a maga részéről, mely ellenörködésre kellené kényszerítse, hogy vajjon a garasonként összegyűlt pénz azon célra gyümölcsözőt-e, melynek czime alatt adatott? Innen magyarázható meg aztán, hogy a madéfalvi vértanúknak emelendő emlékoszlop javára időnként gyűjtött pénzek iránt nem érdeklődik senki; vagy ha igen, az Csikmegye közönségére nézve nem éppen hízélgő módon történik, mit igazol azon levél is, melyet én mint egyik szerény munkása az emlékoszlop ügyének, a f. hó 4-én rendezett társas összejövetel alkalmából bizalmasan kaptam ugyan, de kötelességemnek tartom abból közölni a következőket: „Évek óta rendeznek ott nálatok a madéfalvi oszlop javára mulatságokat, mutatják ki, hogy ennyi és ennyi tiszta jövedelem volt s mi — daczára annak, hogy gyergyóiak is áldoztak pár forintot — soha sem tudjuk, hol van a begyűlt összeg, mi történt azzal? sőt többet mondok: egy igen tekintélyes hivatalnok egyszerűen azt mondá, hogy „nálunk csak compromissio, ha valaki oly homályosan kezelt pénzalaphoz gyűjt“ stb. Tehát nemcsak elárvelt Csikmegyében a madéfalvi emlék eszméje, hanem az annak érdekében történt eddigi eljárás még gyanusztatik is, mi annál szomorubb, mint-hogy az eddigi eljárás rendszertelenségénél fogva ezen gyanusítást igazolja a lát-szat.*) És habár ezen ténynek vett látszat nemcsak Gyergyóban, de Csikban is sokak által valónak vétetik s elégséges a gyanusításra, de nem elég arra, hogy akadon valaki, a ki az emlékoszlop ügyét ha nem is felkarolja, legalább megóvni igyekezzék a gyanusítástól. Valóban ugy tetszik, mintha hajlandóbbak volnánk a gyanusításra, semmint a dolgon segíteni; holott ez esetben a gyanusítás rá neheztül Csikmegye közönségére, mert ha elengedhetetlen kötelessége a késő unokáknak kimagasló történeti események és emberek emlékét fenntartani és kegyelettel megőrizni s e tekintetben a mulasztás már magában véve is igazolhatatlan: minek lehet nevezni akkor azon jelen-séget, mely abban nyer kifejezést, hogy elhárítván magától a kötelességet, gyanusítja magát a törekvést is, mely az eszme létesítésén fáradozik; azon közönséget, mely abban találja fel lelki nyugalmát, hogy beszennyezze a nemes lelkesültséget, melyre ő vállalkozni nem akar; holott ha már terhünkre esik a kötelesség teljesítése legalább fenntartani kellene a tisztességet. „A madéfalvi emlékoszlop ürügye alatt pénz szarlatott ki“, ez a gyanu; hogy mi történtik azzal s egyáltalán az egész eszmével: az nem bánt senkit. És kié ezért a felelősség, ha nem a közönség? Ezen kárhozotatandó közöny okait kutatni nem szándékom, de mint beteges társadalmi életünk jellemző tünetet megállapítani annál inkább kötelesség, mennyivel inkább igaz az, hogy hasonló jelenségek mindarra és mindenhol a közszellem hanyatlásának jelei szoktak lenni. Ezt megakadályozni nemcsak hivatva van minden egyes Csikmegyében, de kötelessége és joga egyszersmind mindnyájunknak.

A madéfalvi emlékoszlop felállításá

*) Közöljük e cikket egész terjedelmében, mert részünkről is ohajjuk, hogy e már hosszasan vajdó ügy minél előbb megoldásra jusson.

Szerk.

Szerk.

valahára már régen elodázhatatlan kötelessége volt Csikmegye közönségének, de az erre szükséges összeg előteremtését pusztán a tánczra vágyó fiatalság fúrge lábaira bízni, nemcsak kockázattal és elégtelen, de ugy az ösök emlékéhez, valamint Csikmegye szellemi műveltsége és erkölcsi reputációjához méltatlan.*)

Epen ezért, tekintettel a felhozottakra, azon tiszteletteljes indítvánnyal lépek a t. közönség elé, hogy a madéfalvi vértanuknak emelendő emlékoszlop ügyében tartassék egy általános gyűlés, választassék ott egy „emlékoszlop-bizottság“, mely egyesítvén a már meglévő, de szétszórta kezelt tökéket, tétessék köteleességévé ezen bizottságnak a hiányzó összeget társadalmi uton előteremteni, addig a tőkét gyümölcsözőtőleg évenkénti számadás mellett kezelni és ha a tőke egy megfelelő monumentum felállítására elégséges leand: az emlékoszlopot felállítani.

Ezen gyűlés összehívására pedig legilletékesebb Csikmegye érdemes alispánja, kinek eddigi működése méltán szüli bennünk a jogos várakozást, hogy élére állván az ügynek, megtestesítse azon eszmét, mely Madéfalva mezején szerényen hirdesse az idegennek, minket pedig emlékeztessen arra, hogy a szabad székely inkább elvérzett, de zsarnok önkény előtt meg nem hajolt!

Csik-Szeredán, 1883. aug. hó 22-én.
Györffy Gyula.

Levelezés.

Papolcz, 1883. augusztus 20.

Tek. szerkesztő ur!

Engedje meg, hogy becses lapja idei 63. számában Papolczról „Községi ügyek“ czim alatt X. Y. és Z. aláírással megjelent közlemény azon pontjára, hol a tanítókról van szó, a netaláni félreértés kikerülhetése szempontjából a szükséges felvilágosítást tessek meg.

A nevezett közleményben az van írva, hogy „községi tanítóink tengnek“. Igenis tengnek, mert csekély fizetésüket, melyre hűségesen, lelkesen és nemcsak az évenként kiküldetni szokott iskolafeltartó (mert nálunk soha sem járt a tanfelügyelő ur!) hanem a község lakosainak teljes megelégedésére is dicséretesen rászolgálnak, nagyon rendetlenül, 3–4 havi s gyakran még nagyobb időközökben kapják meg.

Tengnek, — mondom — mert még az 1879—80., 1880—81. és 1881—82. tanévekre járó fizetésük jelentékeny részét — noha ennek kiszolgáltatását a járási szolgabíró ur már rége elrendelte — még nem kapták meg.

Tengnek, mert ezen tanévben is, mióta az államsegély elfogyott, a községtől, mint iskolafeltartó közegetől, május haván kezdve a mai napig egy krajczárt sem kaptak még fizetésükből.

Elhez járul még az, hogy egyik tanító sem a díjlevelében biztosított törvényszabta lakást és kertilletményt, sem a megfelelő lakdíjt két év óta nem kapja, hanem jrendetlenül kiszolgáltatott illetményéből kell hajlékról gondoskodnia.

Ezen utóbb említett körülményre vonatkozólag nem hagyhatom említés nélkül azt, hogy tanítóink fizetése mindjárt megválasztatásuk második évében, tekintve a helyi viszonyokat, a község által évenként a díjlevelében biztosított összegben felül külön-külön 100—100 forinttal javítottat és községi határozat által biztosítottat is, melyet 7 éven át élveztek is. Hát akkor aztán miért vonták meg? Azért, mert egyik tanító — miután akkor nősült kollegájának az addig közösen használt lakást kénytelen volt átengedni — kényszerűségből elég vakmerő volt díjlevele alapján a külön szállás megadását a tek. közigazgatási bizottság előtt is kérni, minek vége az lett, hogy a 100

ftt fizetésjavítás nem lévén biztosítva a díjlevelben, csak községi jegyzőkönyvi kivonatban: utasítottat a község, hogy folyamodó tanító minden, a díjlevelben biztosított illetményét szolgáltassa ki, mely esetben a díjlevelben biztosított 100 ft fizetésjavítás el fog esni. És a községi előjárás két kézzel kapott a várva várt alkalmon; az egyik tanító számára építettett tisztességes lakást, a másiknak pedig fogadott 16—20 forinttal egy olyat, mely a törvény által előírt kellékeknek teljességgel nem felel meg. A nevezett lakásnak egyéb hiányait mellőzve, csak azt az egyet említem meg, miszerint nem hogy a meglévő kert, de sőt az egész telek összes területe sem közelíti meg a törvény által rendelt kertilletményt. Hát a ház? Az egy — inkább pajtának nevezhető — romladozó, egészségtelen levegővel bíró épület.

Természetes, hogy a tanító — jogosan és nagyon helyesen — felhozva az indokokat, nevezett lakást nem fogadta el, miről mind a járási szolgabíró urat, mind a méltóságos tanfelügyelő urat annak idejében értesítette, s minde ideig e tárgyban két év leforgása alatt biztos tudomásom szerint intézkedés nem történt. Hát a község mit tett? Fizeti az üres házért a lakbért és hallgat, mint a kinek rendben van a szénája, de hiányzik ezen felül a Kinek nem fáj, annak nem jaj! Egy tanítótól 100 frtot elvonni és a törvényszabta szállás fejében egy nyomorult szállást ráoktroyálni, melyet legdrágább kincse: egészsége kockáztatva nélkül el nem fogadhat, ez mégis kevesebb a jóakarattal! A felhozott körülményeket tehát tekintetbe véve, igaz azon állítás, hogy „községi tanítóink tengnek!“

A tanítók azon csekély fizetésre, mely egyedüli jövedelmi forrásukat képezi, épen ugy rá vannak szorulva, mint a katona az ő napi 6 kr zsoldjára. Azért tehát nem kell elvonni megérdemelt fizetéseket, hanem oda kell törekedni, hogy mint a község és a haza hasznos polgárai, legalább abban, a mi őket törvény szerint megilleti, hiányt ne szenvedjenek.

Szerény észrevételeimet én is azzal zárom be, hogy itt a nyilvánosság terén ismételtelen felhívom ezen körülményre a mélt. tanfelügyelő urat az elmondottak orvoslására.

Veridicus.

Vádlottak padjáról.

Kézdí-Vásárhely, aug. 24.

Érdekes végtárgyalás folyt le a közlebbi napokban a kézdívásárhelyi kir. törvényszék előtt. Baróthi Beczás Jánosné s fia Lajos ülték a vádlottak padján s a vád férj- és atyagyilkosság volt. A tárgyalás érdekességét fokozta az, hogy a tettesek öt évvel ezelőtt el voltak ítélve s fegyházba szállítatván, időközben oly körülmények merültek fel, a melyek — mint azt annak idején a fővárosi sajtó is körülményesen ismertette — új végtárgyalást és új ítéletet tettek szükségessé, hogy a bíróság lelkiismeretét ne terhelje egy netaláni justizmord.

A végtárgyalást Szacsay Sándor vezette, a vádat Drágos Elek kir. ügyész, a védelmet Künle József ügyvéd képviselték.

A tényállás röviden ez: Beczás János nevével — ki egyike volt az ujkor legkiválóbb Xantippe-inek — daczára, hogy már négy felnőtt gyermekük volt, évektől fogva a legbotrányosabb házasságban élt, úgy hogy e miatt a papiszek által agy- és asztaltól el is lettek választva s Beczásné férjétől a szomszéd Köpecz községbe volt kénytelen költözni.

Az elkülönzés azonban semmit sem ért, mert a czivakodás azért folyvást tartott s a kölcsönösen emelt bűnpanaszok egymást érték.

1878. év elején már az állapotok oda kerültek, hogy a kitérő minden perczen lehetett várni, mert egy részről Beczás, más felől neje és fia Lajos egymást uton-utófélen fenyegették az agyonütés, agyonlövés stb. ilyes gyöngéd dolgokkal.

Jól érezte azonban Beczás János, hogy a harcban a vesztes ő lesz, mert midőn neje Köpeczről Baróthra visszaköltözött és erővel behuzcolkodott egy lakházába, írásban figyelmeztette a kir. járásbírósgot, hogy tartsák számba, hogy midőn ő 1882. február 14-én Brassóba fog bemenni, valami baj fogja érni. S ezen baj okozója senki más nem lesz, mint neje, Lajos fia és az ezeknél lappangó elcsapott cselédje, fitosi Pap Miklós.

És előérzete nem is csalta meg, mert 1878. február 14-én reggel a köpeczi előjáróság csakugyan jelentette a baróthi kir. járásbírósnak, hogy az nap hajnalán Beczás János, ki két szekér dongafával Köpecz községen haladott keresztül, a falu között levő hid mellett egyik szekeren meghalva találtatott.

A vizsgálóbírósg azonnal kiszállott Köpeczre s a jelentést valónak találván, a bonczolás megállapította, hogy a Beczás János halálát hátulról történt meglövetése okozta.

A gyanu azonnal a fennirt egyénekre esvén, a vizsgálóbírósg kézrekerítésükre megtette az intézkedéseket, s Beczásné és fiát Baróthon, fitosi Pap Miklóst pedig Brassóban, hova — mint tartalékos huszár — gyakorlatra bevonult, kézhez is kerítették.

Beczásné és fia a mai napig is makacsul tagadják, hogy a Beczás János meglövetéséhez hozzájárultak volna, fitosi Pap Miklós azonban rövid tétovázás után beismerette, hogy Beczás Jánosné és Lajos folytonos unszolására és ígéretek által elcsábitva, Beczás Jánost a fia Lajos által adott puskával ő lötte meg.

Ezek alapján a legfőbb ítélőszék 1879. február 14-én fitosi Pap Miklóst kétél általi halálra, Beczás Jánosné 20 és Beczás Lajos 18 évi börtönrre ítélte el, mely ítéletet ő Felsége kegyelem útján Pap Miklósr nézve 20 évi börtönrre változtatván át, fitosi Pap Miklós és Beczás Lajos a szamosújvári, Beczás Jánosné pedig a marionostrai fegyházba vitettek s az iratok a levéltárba küldettek.

Másképen volt azonban megírva a sors könyvében. 1880. május 17-én fitosi Pap Miklós halálós ágyán kinyilvánította a fegyintézet igazgatója előtt, hogy ők mindnyájan ártatlanok, mert Beczás Jánost ő csak véletlen szerencsétlenségéből lötte meg és pedig olyformán, hogy ő mint tartalékos katona, gyakorlatra be levén idézve Brassóba, a midőn éjjel Köpeczen keresztül ment, utólérték Beczás szekerei és ő megkérvén, hogy vigye el őt is Brassóig, midőn az e miatt megállott szekerre fel akart mászni, elcsuszott és a vállán magával vitt fegyvere megakadván, elsült s Beczásé meglötte, ő pedig ijedtében elfutott. Előbbi vallomását pedig állítólag azért tette, mert a vizsgáló bíró ijesztette, hogy ha nem vall úgy, akkor felakasztják.

Ezen vallomás s több más körülmények miatt a curia által az ügynek újabb megvizsgálása rendeltetvén el, a most megtartott végtárgyalás ennek volt az eredménye.

A három napig tartott végtárgyalást a nagy hőség daczára a természet szufolásig megtöltött közönség — kik között feltűnt a vádlott kétségbeesett madonna-arczu leánya — a legnagyobb érdeklődéssel kísértte.

(Folytatása következik.)

Mindenféle.

Kézdí-Vásárhelyt a küladónak befizetése szept. 1-től kezdve minden hétnék hétfő, szerda és szombat napjain fogadtatik el. E napoknak pontos betartására tisztelettel figyelmeztetik az adózó polgárság. A városi adó hivatal.

Háromszékmegye főispánja egy f. hó 25-én érkezett táviratában értesítette K. Vásárhely város tanácsát, hogy a Torjapatak szabályozására kormánybiztossá kinevezett. Így tehát a szabályozási munkálatok valószínűleg nem sokára megindulnak, s mi teljesen megbizunk főispánunk ismert jóindulatában és erélyességében, hogy ezen

szabályozási ügy, mely nem régiben annyira felzavarta a kedélyeket, végre megoldást nyer és meg lesz mentve a kantai városrész azon sok nyomortól, mit e kis patak évenként tavaszi áradásaival okozni szokott.

Kossuth Lajos nevenapját K.-Vásárhelyt is a nagy száműzöthöz méltó lelkesedéssel ünnepelték meg szombaton este. Az ünnepély kezdetét taraczkölvések hirdették. A nem nagy számú, de kedélyes társaságban, melyben a vidékről is többen megjelentek, egymást érték a lelkes felköszöntések a nagy hazafiért. Ezen estélyen valóban érvényesülni láttuk a szabadság, egyenlőség és testvériség eszméjét, melyet az ünnepelt nagy férfi utólréhetetlen ékes szózlással hirdetett. A társaság tagjai éjfél után váltak el egymástól, szívükben azon általános ohajjal: vajha még sokszor ünnepelhetnők meg távollevő hazánkfiának névenapját!

Nagy élénkség uralkodott f. hó 26-án a d. e. órákban Csik-Szereda utcáin. Ezt a nagy élénkséget a berukkolt mintegy 400 főnyi tartalékos honvédek okozták. Láthatni közöttük intelligens alakokat is, kik nem mások, mint a közös hadsereg kőlékéből áthelyezett egy éves önkéntesek, kik most szintén behívtak 5 heti gyakorlatra, hogy a magyar „Comandot“ megtanulják.

Kézdí-Vásárhelyt a honvédségi gyakorlatok kezdetüket vették. Mintegy 180 honvéd vonult be s a sorhadtól áthelyezett tartalékosok is jelentkeztek szolgálattelre. A gyakorlatok K.-Vásárhelyt csak szept. 2-ig fognak tartani, ekkor honvédek Brassóba mennek, hol a 22., 23. 24-ik honvédzászlóalj összpontosítva lesznek Kratochvíll honvéd alezredes parancsnoksága alatt. A kézdívásárhelyi 24-ik honvédzászlóalj nagyérdemű parancsnoka Kassai Farkas Dániel ezredes ezen idő alatt a marosvásárhelyi honvéd-dandár vezetését veszi át Mangezius tábornok helyett, ki betegsége miatt akadályozva van. A mi honvédeink valószínűleg szept. 26-án fognak hazatérni s 28-án már az ideai gyakorlatok teljesen be lesznek fejezve.

A kézdívásárhelyi önkéntes tűzoltóegyesület f. évi szept. 2-án d. u. 2 órakor a tanácsház nagytermében közgyűlést tart, melyre a tagok tisztelettel meghívtnak. K.-Vásárhely, 1883. aug. 28-án. Molnár Dénes, főparancsnok.

Háromszékmegye főispánjának közlebbi rendelete szerint Török Bálint kézdívásárhelyi ifjú derék kereskedő a helybeli felső népiskola gondnokságába póttagnak kineveztetett.

Kovács Jenő urtól egy nyilatkozatot vettünk, melyben a „Szélahamos színész“ czimű közleményünkre reflektálva, kijelenti, hogy ő nem ugrott meg Kovásznáról, hanem még most is ott van, s nem is élt vissza a színjátszóközönség bizalmával, mert a felvett bérletpénzre több előadást rendezett s egyáltalában teljes erővel igyekezett kötelezettségének megfelelni, s hogy a társulatot ki nem egészíthette, annak oka a mostoha körülményekben rejtett. Mi részünkről, helyrehozandó levelezőnk tévedését, szívesen tért engedünk Kovács ur ezen nyilatkozatának.

Cs.-Szeredában f. hó 26-án egy erőművész társulat kezdette meg előadásait. Az eddig tartott két előadásban változatos programjuk, szabatosan kivitt, ügyes mutatványaik által kiérdemelték a néző közönség tetszését. Különösen sok tapsot aratott az alig 4 éves Luispold gimnastikai mutatványai és Schmelling W. kínai labdajátéka által. Ajánljuk a társulatot a közönség pártfogásába.

Gyergyó-Szentmiklóson f. hó 20-án a segesvári zenekar közreműködése mellett a Laurenczi vendéglőjének nagytermében tánczvigalom volt. A nem nagyszámú, de annál változatosabb közönség a legjobban kedvvel töltötte az időt egész reggeli 4 óráig. A város szépe közül jelen voltak: Hoppe Lipótné, Biális Ákosné, Geringer Mari, Lengyel Kata, Bogdán Kata, Ozárán Mari és Bertha, Péter Gizella és Roth Mari urhölgyek.

Kézdí-Vásárhelyt tegnap két kis fiu a mezőn játszadozás közben bolondító csalmatok gyümölcsöt evett s nem sokára mindkettőn a mérgezés tünetei mutatkoztak; azonban a gyorsan alkalmazott orvosi segélynek sikerült életüket megmenteni.

Népiskolai tankönyvek. Györffy Ivának évről évre újabb kiadást ért és rendkívüli elterjedésnek örvendő népiskolai képes tankönyvei: 1. Földrajzi könyvecske, 2. Magyarország története, 3. Természetről

*) Öszintén meg vagyunk győződve, hogy ha a mozgalom más irányban is megindul, közönségünk a tánczon kívül egyébbel is ki fogja mutatni ez ügy iránti érdeklődését.

Szerk.

és 4. Természettannak legújabb kiadásai küldettek be szerkesztőségünbe. Ez újabb kiadások között a Földrajzi könyvecske tizenharmadik módosított kiadásban szerepel. Ezen négy tankönyv német és tót nyelven is megjelent s külön-külön 10 krajczárjával kaphatók a kiadó Buzárovit-Gusztáv könyvkiadásában Esztergomban. E könyvecskéket lapunk jövő számában terjedelmesebben ismertetni fogjuk.

— Nyilvános számadás. Az 1883. aug. 19-én Szentkatolnán tartott tánczvizgalom összes jövedelme 63 frt. Ugyanis: jegyekből befolyt 54 frt. Felülfizetésekből befolyt 6 frt 70 kr. A megmaradt tárgyak elárulásától 2 frt 30 kr. Összes bevétel 63 frt. Kiadás 54 frt. Tiszta jövedelem 9 frt, mely összeget Künnle Tivadar ur szíveskedett 10 frtra kipótolni. Felülfizettek: Kassay F. Dánielné 6 nga, 2 frt 50 kr, főt. Péter József ur 2 frt, főt. Paál István ur 2 frt, x-y. 20 kr. A szíves adakozók fogadják a nemes ügy nevében köszönetünket. Szentkatolna, 1883. aug. 22. Sinkovits Ottó, b. elnök. Elekes Imre, pénztárnok.

Füüdövendégek névjegyzéke.

Tusnád.

X. közlemény.

Joan Popescu tanár, N-Szeben. Fel-méri Imre kereskedő, Oroshely. Alexan-der Caracetiann ezredes Bukarest. Joan Caracetiann birtokos, Bukarest. B. Pitistianu birtokos, Bukarest. Dr. Fejér Antal ügyvéd, Csik-Szereda. George Sfitescu magányzó, Plojest. Hartmann Markus pecsétbiztosító, S-Szentgyörgy. Schönberger Jakab cipész, S-Szentgyörgy. Lori Hechter magányzó, Bukarest. Laura Frenzel magányzó, Bukarest. Szotyori János csizmadia, K-Vásárhely. A. Petrescu magányzó, Bukarest. Mangezius Frigyes magányzó, N-Enyed. Miksa Suzanna birtokosnő, N-Enyed. G. A. Penescu magányzó, Bukarest. Máté Pto-topescu magányzó, Bukarest. Varro Ger-gelyuő birtokosnő, N-Enyed. Dr. Varro Indár orvos, N-Enyed. Kerényi Lajos bányaigazgató, Brád. Hajós János min. taná-csos, Budapest. D. Panaitescu hivatalnok, Bukarest. Frits Albert ügyvéd, Kolozsvár. Grosschmiedt vadászörnag, M-Vásárhely. Hohenadl százados, M-Vásárhely. Hoecker százados, M-Vásárhely. Maravek százados, M-Vásárhely. Kirtner főhadnagy, M-Vá-sárhely. Toman főhadnagy, M-Vásárhely. Arz. v. Strassenburg főhadnagy, M-Vásárhely. Kontz de Nagy-Solymos, főhadnagy, M-Vásárhely. Dr. Zerbes ezredorvos, M-Vásárhely. Wachsmann hadnagy, M-Vásárhely. Vogel hadnagy, M-Vásárhely. Parsche hadnagy, M-Vásárhely. Kirchgatter had-nagy, M-Vásárhely. Frimmel tisztjelölt, M-Vásárhely. Hodik tisztjelölt, Béla Burdács gyógyszerész, M-Vásárhely. Bochkor Ká-roly orsz. gyűl. képviselő, Budapest. Do-mokos János földbirtokos, Csernátón. Réz Farkasné földbirt., Kis-Borosnyó. Imecs Er-nő, birtokos, Erősd. Székely Antal ügyvéd, Budapest. Székely Miklós gyógyszerész, Ko-lozsvár. Follman Alajos járásbíró, Buda-pest. Stein Gábor könyvkereskedő, Kolozs-vár. Metzler Gusztáv joghallgató, Budapest. Franz Hiemesch városi tanácsos, Brassó. Albert Schiel tanár, Brassó. Franz Pildner szolgabíró, Földvár. Karl Schmidt tanító, Keresztényfalva. Csernátóni Vajda Péter járásbíró, N-Enyed. Gróf Kún Géza föld-birtokos, Maros-Németi. Szabó Ferencz ke-reskedősegéd, Kolozsvár. Sándor Kálmán kir. táblai fogalmazó, M-Vásárhely. Simai Pál jószág-hasznób., Mező-Madaras. Novák Ferencz polgármester, Gy-Fehérvár. Hol-laki Imre ügyvéd, Déva. Gustav Roos vál-lalkozó, London. Maria J. Stola magányzó, Buzeo. Összesen 1503.

(Folytatása következik.)

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru-és érték-tőzsdén.

augusztus 28-án.

Magyar aranyjáradék 6%	119.80
Magyar aranyjáradék 4%	88.15
Magy. papírjáradék 5%	86.75
Magyar vasúti kölcsön	138.75
M. keleti vasúti államköt. I. kibocs.	91.50
M. keleti vasúti államköt. II. kibocs.	114.—
M. keleti vasúti államköt. III.	98.—
Magyar földtehermentesítőköt. 99.—	
M. földtehermentesít. kötv. záradékkal	98.25
Temes-bánati földteherm. kötvény	99.—
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	87.75
Erdélyi földtehermentesítőköt. 98.75	
Horvát-szlavon földteherment. kötv.	99.—
Magyar szőlődézmá-váltási kötvény	97.25
Magyar nyeremény-sorsjegy kölcsön	113.50
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	110.25
Osztrák járadék papirban	78.40
Osztrák járadék ezüstben	79.10
Osztrák járadék aranyban	99.50

1860. államsorsjegyek	133.50
Osztrák-magyar bankrészvény	837.—
Magyar hitelbank-részvény	293.50
Osztrák hitelintézet-részvény	293.60
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.66
20 frankos arany	9.49
Német birodalmi márka	58.35
London (2 havi váltókért)	119.80

Piaczi árak		Kézdí-Vásár-hely		Csik-Szereda		Gy.-Szt.-Miklós	
		aug. 23.	aug. 22.	aug. 23.	aug. 22.	aug. 18.	aug. 17.
Héctőltet	Buza) tiszta	6 95	6 25	6 —	—	—	—
	) elegy	—	—	—	—	—	—
	Rozs) tiszta	4 40	4 50	5 75	—	—	—
	) elegy	—	—	5 —	—	—	—
	Árpa) tiszta	3 80	4 50	4 50	—	—	—
	) elegy	—	—	—	—	—	—
	Zab	2 80	3 —	3 25	—	—	—
	Törökbuza	5 20	4 75	5 25	—	—	—
	) köles	10 —	10 —	8 50	—	—	—
	Kása) árpa	30 —	—	—	—	—	—
Miklós	Borsó	7 —	5 —	—	—	—	—
	Lencse	10 —	—	—	—	—	—
	Fuszulyka	6 —	7 —	—	—	—	—
	Lenmag	—	10 —	—	—	—	—
	Kendermag	—	—	—	—	—	—
	Bükköny	—	—	—	—	—	—
	Pityóka	1 40	1 50	1 50	—	—	—
	Marhahus	— 40	— 36	— 44	—	—	—
	Disznóhus	— 48	— 40	— 48	—	—	—
	Juh-hus	— 24	— 28	— 28	—	—	—
Darab	Szalona	— 80	— 80	— 75	—	—	—
	Fagygyu	— 32	—	— 40	—	—	—
	Malacz	1 —	1 80	— 95	—	—	—
	Lud	— 80	—	— 85	—	—	—
	Bárány) feje	—	—	—	—	—	—
	) fekete	—	—	—	—	—	—
	Egy pár csirke	— 65	— 65	— 76	—	—	—
	10 tojás	— 20	— 20	— 17	—	—	—
		—	—	—	—	—	—
		—	—	—	—	—	—

Felelős szerkesztők:

F. Nagy Imre, Dr. Kádbéő Ferencz,
Ifj. Dobay János.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

Hirdetmény.

A Lieb-féle épületes

beltelek
Gyergyó-Szt.-Miklós legelén-
kebb utcájában szabad kézből
eladó.

Értekezhetni „Cziffra Ferencz és fiai” cégnél Gyergyó-Szt.-Miklós.

Cziffra Ferencz és fiai.

1—6

Szám. 1683.—1883.

Árlejtési hirdetmény.

Háromszékmegye kézdi felső-járá-sának területén, az u. n.:

- 1) ozsdolai »jávoros pusztán«;
- 2) sósmezei »hidegbérc«-en;
- 3) lemhényi »kis havas«-on és
- 4) »Nagy Sándor«-on felállítandó

örházak felépítése árlejtés útján, vállal-kozóknak kiadandó lévén: ez iránt, az árlejtés ezen hatóság hivatalos helyisé-gében folyó évi szeptember hó 1-én dél-előtt 9 órakor fog megtartatni, a hol az árlejtési feltételek, addig is, a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Háromszékmegye kézdi felső-járási szolgabírószághatóság K.-Vásárhelyt, 1883. augusztus hó 25-én.

Szolgabíró szabadságon.
Geréb Béla,
szolgabíró-segéd.

Szám 145.—1883.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kir. járásbírószághatóság végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értel-mében ezzel közhírré teszi, hogy a csikszeredai tek. kir. törvényszéktől 1883. számú végzésével a **gyergyói első takarékpénztár** részvénytársaság végre-hajtató javára békási Aizig Heim alperes ellen 270 frt váltótőke, ennek 1883. junius hó 18-tól számítandó 6% kama-tai, eddigi 126 frt 35 kr per-s vég-rehajtási költség erejéig elrendelt kiel-gítési végrehajtás alkalmával bírőilag le- és felülfoglalt (1219 forintba becsült) fenyő duláptőkék, ökrök, lóvak, vala-mint ezen követelés, ugy az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a szerint a már előbbi foglaltatók, u. m.:

1. Szász-Erkeken lakó gróf Lázár Miklós felperes részére 400 frt haszon-bér s kártérítési összeg, 1882. augusz-tus 1-től járó 6% kamat, eddigi 151 frt 70 kr perköltség;

2. a **gyergyói első takarékpénztár** javára 120 frt váltótőke, ennek 1882. december 14-től számítandó 6% ka-matai, 1/2% váltódíj, 132 frt 60 kr ed-digi perköltség;

3. **gyergyó-szentmiklósi Vákár és Lázár cég** javára 215 frt váltótőke, ennek 1883. február 1-től számítandó 6% kamat, 34 frt 30 kr perköltség; továbbá:

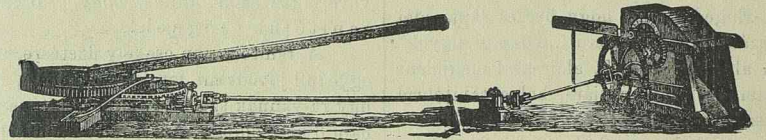
4. a **gyergyói első takarékpénztár** részére 370 frt váltótőke, ennek 1883. május 23-tól járó 6% kamatai, 36 frt 80 kr perköltség behozatala végett is, nyilvános árverés útját eladatni fognak.

Mely árverésnek a gyergyó-szt.-miklósi kir. járásbírószághatóság 1883. p. számú végrehajtás-foganatosítást megbízó vég-zése folytán a helyszínen Domuk köz-ségben leendő eszközzésére 1883-ik évi szeptember hó 10-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahoz a venni szándékozók ezennel oly meg-jegyzéssel hivatnak meg, hogy a neve-zett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a leg-többet ígérőnek becsáron alul is el fog-nak adatni.

Az elárverezendő ingóságok vétel-ára az idézett t. cz. 108. §-ában meg-állapított feltételek szerint készpénzzel lesz kifizetendő.

Kelt Gyergyó-Szt.-Miklóson, 1883. augusztus hó 25-én.

Juhász Károly,
kir. járásbírószághatóság végrehajtó.

Wass és Riemer.

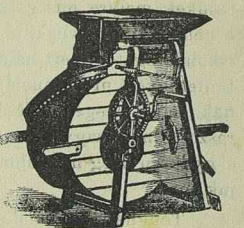
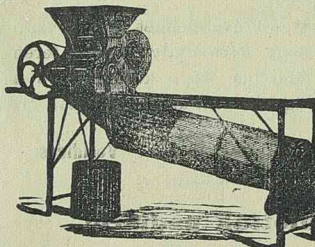
GAZDASÁGI GÉPEK

és

TÜZI FECSKENDŐK

GYÁRI RAKTÁRA

SZÉKELY-UDVARHELYT.

Ajánlják a cséplési idényre RÉSZLETFIZETÉS mellett:

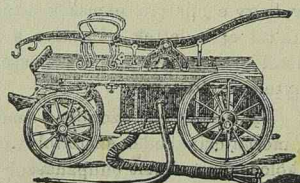
1 kézi cséplőgép teljesen felszerelve	90 frttól 120 frtig.
1 két ló erejű cséplőgép fekvő járgánnyal	210 frttól 240 frtig.
1 " " " " " kézi	—
1 " " " " " hajtásra is alkalmazható	230 frttól 280 frtig.
1 " " " " " erejű cséplőgép (szíjhajtásra)	300 frttól 360 frtig.
1 Baker-rosta 3 nagyságban	55 frttól 80 frtig.
1 konkolyválasztó (trieur)	80 frttól 180 frtig.
1 szeeskavágó kézhajtásra 2 hosszúságra	36 frttól 50 frtig.
1 " " " " " nagyobb 4 hosszúságra	55 frttól 80 frtig.
1 kukoriczamorzsoló	30 frttól 50 frtig.
1 répavágó	28 frttól 60 frtig.

Gözeséplők és malmok, ugyszintén minden nagyobb gazdasági gépekre rendelvényeket a legelőnyösebb feltételek mellett elfogadunk.

Továbbá nagyválasztéku TŰZIFECSKENDŐ raktárunkból:

1 mankos fecskendő	15 frttól 30 frtig.
1 taliga	80 frttól 200 frtig.
1 kis községi fecskendő	180 frttól 300 frtig.
1 nagy községi fecskendő	240 frttól 380 frtig.
1 nagy négykerekű fecskendő	300 frttól 600 frtig.

Legjobb honi gyártmány 5 évi jótállás mellett.

Midőn jelen hirdetésünket különösen a t. gazdaközönség és a községi előljá-róságoknak becses figyelmébe ajánljuk, kérjük szíves megbízásukat.

Kiváló tisztelettel
WASS és RIEMER